

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Економічний
факультет**

**кафедра
аудиту, обліку та
оподаткування**

ЕКОНОМІКА ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ТА ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

**для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Економічний
факультет**

**кафедра
аудиту, обліку та
оподаткування**

ЕКОНОМІКА ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ТА ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

**для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти**

**Затверджено на засіданні кафедри
аудиту, обліку та оподаткування
протокол № 14 від 14.03.2022 р.**

Методичні вказівки до підготовки для практичних занять та виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів з навчальної дисципліни “Економіка державного сектору” для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти денної та заочної форми навчання / Укладачі: Головченко Н.Ю. – Кропивницький: ЦНТУ, 2022. – 20 с.

Рецензент

Шалімова Наталія Станіславівна, доктор економічних наук, професор

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ ЕКОНОМІКА ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

Назва дисципліни	ЕКОНОМІКА ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ
Викладач	Головченко Наталія Юріївна, кандидат економічних наук, доцент
Контактний телефон	050-450-11-99
E-mail:	natali.holovchenko@gmail.com
Консультації	Консультації проводяться в очному режимі відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі http://moodle.kntu.kr.ua/?lang=ru , шляхом листування через електронну пошту, Viber, за допомогою засобів дистанційного зв'язку у режимі відеоконференцій Zoom, Skype

1. Коротка анотація до курсу

Державний сектор економіки – важлива частина національної економіки, у якій традиційно сконцентровані значні фінансові, матеріальні та людські ресурси. Даний сектор економіки тісно пов'язаний з функціонуванням стратегічних підгалузей, приватизація яких на сьогоднішній день або неможлива або потребує серйозної підготовки та трансформаційних змін. В той же час, забезпечення інтересів Держави є одним з головних пріоритетів функціонування досліджуваного сектору та головною метою системи управління сектором.

Навчальна дисципліна «Економіка державного сектору» буде корисна майбутнім менеджерам, що здійснюватимуть управління суб'єктами державного сектору економіки. Під час виконання індивідуальних завдань здобувачі вищої освіти набувають прикладних знань з теорії державного управління, головних засад функціонування суб'єктів державного сектору економіки, бюджетної фінансової системи, особливостей системи публічних закупівель.

2. Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни «Економіка державного сектору» - формування системи необхідних теоретичних знань з основ економіки державного сектору, визначення ролі держави в економічній системі, її завдань, організації та правового регулювання здійснення державних закупівель та ефективності функціонування державного сектору економіки

Завдання вивчення дисципліни «Економіка державного сектору»: засвоєння теоретичних знань щодо різних підходів та наукових концепцій функціонування державного сектору економіки; встановлення необхідних організаційно-правових передумов функціонування державного сектору економіки; здобуття комплексних знань щодо порядку формування доходів та специфіки здійснення видатків у сфері державних та прирівняних до них фінансів; набуття і застосування практичних навичок у галузі державних закупівель.

3. **Формат курсу** - очний (offline / Face to face).

4. **Результати навчання**

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- теоретико-методологічні основи економіки державного сектора
- основи організаційно-правового регулювання державного сектора економіки;
- структуру та специфіку доходів державного сектора економіки;
- структуру та особливості здійснення видатків державного сектора економіки;
- сутність та особливості закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Уміти:

- об'єктивно оцінювати й аналізувати інформацію;
- володіти прикладними прийомами публічних закупівель, складання фінансових планів, документування операцій в державному секторі економіки;
- застосувати отриманні знання в практиці роботи на підприємствах державного сектору.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в командній діяльності;
- вміння планування та управління часом, робота з інформацією та прийняття рішень, розвиток проектного мислення, вміння переконання та аргументації.

5. **Формат дисципліни**

Для денної форми навчання: Викладання курсу передбачає традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, практичні заняття, виконання завдань в рамках самостійної роботи, в тому числі виконання індивідуальних науково-дослідного завдання та інших видів робіт. Формат очний (offline / Face to face).

Для заочної форми навчання: Передбачено лекційні та практичні заняття у скороченому обсязі у очному форматі (offline / Face to face). У міжсесійний період – дистанційний (online) формат.

6. **Обсяг дисципліни**

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ЄКТС.

Форма підсумкового контролю – залік.

7. Пререквізити

Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з економічної теорії, бухгалтерського обліку, фінансового обліку, обліку в бюджетних установах, аудиту, фінансів, господарського законодавства.

8. Технічне й програмне забезпечення обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

9. Політика дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Здобувачі вищої освіти мають відвідувати лекції і практичні заняття курсу. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до заліково-екзаменаційної сесії.
Поведінка на заняттях	Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом, не запізнюватися, своєчасно виконувати поставлені завдання. Здобувач має дотримуватися етики поведінки. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі. Завдання рахуються виконаними, якщо виконані і здані в зазначені викладачем строки, повністю виконані (розкривають тему завдання), не мають логічних і розрахункових помилок, виконані студентом самостійно. Здобувач має працювати з навчальної та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті.

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ТА КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА

- 1.1. Поняття державного сектора економіки та його специфіка.
- 1.2. Нормативний та позитивний підходи до теорії економіки державного сектора.
- 1.3. Наукові концепції функціонування державного сектора.
- 1.4. Стабілізаційна політика як прояв економічної активності держави.
- 1.5. Передумови створення природних монополій.
- 1.6. Масштаби державного сектора економіки.

Навчальний тренінг

Основні терміни та поняття

Державний сектор. Структурні складові державного сектору економіки. Особливості функціонування державного і приватного секторів економіки. Основні завдання державного сектора. Ресурси державного сектора. Економіка державного сектора. Нормативний та позитивний підходи до теорії економіки державного сектора. Наукові концепції функціонування державного сектора. Структура стимулів держави як суб'єкта економічної системи. Гіпотеза Боумоля. Стабілізаційна політика. Категорії прояву державної активності. Цілі стабілізаційної політики. Обмеженість конкуренції. Природна монополія. Передумови створення природних монополій. Ознаки та сфери діяльності природних монополій. Масштаби державного сектора економіки. Обсяг державної власності. Розмір державного сектору.

Питання для поточного контролю знань

1. Що являє собою державний сектор економіки?
2. Чому ресурси державного сектору включають в себе не тільки майно державних підприємств і організацій?
3. Чим обумовлена необхідність участі держави в економічному житті?
4. Як оцінюються масштаби та ефективність державного сектора?
5. У чому подібність та відмінність держави від інших суб'єктів ринкового господарства?
6. Чим обумовлена необхідність участі держави в економічному житті?
7. Які причини й умови виникнення природної монополії? Як можна подолати її наслідки?
8. Як оцінюються масштаби та ефективність державного сектору?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

ТЕМА 2. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

- 2.1. Зміст і джерела доходів державного сектора економіки.
- 2.2. Характеристика та класифікація податків.
- 2.3. Податкова система і критерії її оцінки.

Навчальний тренінг

Основні терміни та поняття

Доходи державного сектора економіки. Основні джерела фіскальних доходів. Джерела доходів держави. Відрахування. Збори. Податки. Класифікація податків. База оподаткування. Податкові пільги. Податкова квота. Норма оподаткування. Ставка податку. Основні функції податкових платежів. Податкова політика. Складові податкової політики. Податкова система. Система оподаткування.

Питання для поточного контролю знань

1. Що відноситься до доходів державного сектора економіки?
2. В чому полягає принципова різниця між податками, зборами та відрахуваннями?
3. Охарактеризуйте сутність податкових платежів з наведенням їх ознак.
4. Що таке пропорційне, прогресивне та регресивне оподаткування?
5. Охарактеризуйте класифікацію податків за суб'єктами та об'єктами оподаткування.
6. Яка різниця між прямими та непрямими податками?
7. В чому сутність паушального оподаткування?
8. Які принципи висуваються до побудови податкових систем?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

ТЕМА 2. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

1. Податкове навантаження, податковий тиск та особливості перекладання податкових зобов'язань.
2. Проблема ухилення від оподаткування.

Навчальний тренінг

Основні терміни та поняття

Податкове навантаження. Перекладання (переміщення) податків. Процес ухилення від оподаткування. Способи ухилення оподаткування. Податкові лазівки. Податковий кредит. Податковий арбітраж. Вилучення. Знижки. Протест. Міграція.

Питання для поточного контролю знань

1. Що таке податкове навантаження?
2. В чому полягає зміст перекладання податків? Назвіть способи перекладання.
3. Що таке ухилення від сплати податків? Назвіть базові моменти ухилення від оподаткування.
4. Що таке податковий кредит?
5. В чому полягає природа ухилення від податків?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

ТЕМА 3. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

1. Суть та напрямки видатків державного сектора.
2. Бюджетний дефіцит: зміст, види і причини виникнення.
3. Державний кредит та державний борг.

Навчальний тренінг

Основні терміни та поняття

Видатки державного сектора. Класифікація державних витрат. Бюджетна політика. Бюджет. Державний бюджет. Місцеві бюджети. Бюджетний дефіцит. Класифікація бюджетного дефіциту. Емісійне джерело. Сеньйораж. Державний кредит. Державний борг. Види державного боргу. Управління державним боргом. Реструктуризація боргу. Конверсія боргу. Викуп боргу. Капіталізація боргу. Конверсія “борг-борг”. Демократизацію боргу.

Питання для поточного контролю знань

1. Охарактеризуйте зміст і структуру витрат державного сектору економіки.
2. Яка існує класифікація державних витрат? Які їх основні види?
3. Що таке державний бюджет? Що таке місцевий бюджет?
4. В чому зміст бюджетного дефіциту?

5. Розкрийте зміст державного боргу та причин його утворення.
6. Охарактеризуйте основні види державного боргу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

ТЕМА 3. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

- 1.1. Видатки держави на соціальне забезпечення.
- 1.2. Державні видатки і охорона довкілля.
- 1.3. Видатки держави на охорону здоров'я.
- 1.4. Державне фінансування освіти.

Навчальний тренінг

Основні терміни та поняття

Соціальна політика. Соціальні гарантії. Соціальний захист. Суб'єкт соціальної політики. Об'єкт соціальної політики. Складові соціальної політики. Державні видатки і охорона довкілля. Види екологічної небезпеки. Види державних екологічних витрат. Видатки держави на охорону здоров'я. Медичне обслуговування. Характеристики медичного обслуговування. Державне фінансування освіти. Освітня послуга. Типові освітні послуги в Україні.

Питання для поточного контролю знань

1. В чому зміст соціальних витрат державного сектору? Які існують моделі соціального захисту населення?
2. В чому полягає роль держави в забезпеченні охорони навколишнього середовища?
3. Які основні види екологічної небезпеки? Охарактеризуйте інструментарій держави щодо реалізації екологічної політики.
4. В чому особливості фінансування освіти?
5. Здійсніть характеристику освітньої послуги та основних її видів.
6. В чому полягає специфічність медичної послуги як товару?
7. Які існують моделі фінансування охорони здоров'я?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

ТЕМА 4. ЗАКУПІВЛІ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ

1. Сутність закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти.
2. Цілі та принципи державних закупівель.

3. Механізм та процедура проведення тендерних торгів.
4. Картельна змова.

Навчальний тренінг

Основні терміни та поняття

Сутність закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти. Державне замовлення. Функції державного замовлення. Механізм реалізації та фінансування державного замовлення. Державні закупівлі. Цілі та принципи державних закупівель. Механізм та процедура проведення тендерних торгів. Договори на відшкодування собівартості проекту. Заохочувальні договори. Процедура здійснення державної закупівлі. Процедури проведення тендерних торгів. Види тендерних торгів, регламентовані законодавством України. Картельна змова. Правило Вікрея.

Питання для поточного контролю знань

1. Що таке державні замовлення і яку роль вони відіграють в економіці?
2. В чому суть державних закупівель і які основні їх цілі?
3. Розкрийте зміст тендерних торгів та охарактеризуйте основні види тендерів, які використовуються в процесі закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти в Україні.
4. Назвіть основні принципи державних закупівель.
5. Охарактеризуйте процедуру здійснення тендерних торгів.
6. Дайте характеристику картельної змови.

ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗА МОДУЛЯМИ

САМОСТІЙНА РОБОТА № 1

Державні та комунальні підприємства

1. Цінова політика державних та комунальних підприємств.
2. Інвестиційна політика підприємств.
3. Система планування діяльності підприємств.
4. Спеціалізація кооперування та концентрація виробництва.
5. Інноваційна діяльність підприємств.
6. Стандартизація, сертифікація в забезпеченні якості конкурентоспроможності продукції.
7. Поняття суб'єкта господарювання.
8. Утворення суб'єкта господарювання.
9. Види та організаційні форми підприємств.
10. Особливості управління господарською діяльністю у державному

секторі економіки.

11. Поняття державного унітарного підприємства.
12. Державне комерційне підприємство.
13. Особливості господарської діяльності державних комерційних підприємств.
14. Казенне підприємство.
15. Особливості господарської діяльності казенних підприємств.
16. Комунальні унітарні підприємства.

САМОСТІЙНА РОБОТА № 2

Фіскальні інструменти регулювання державного сектору

1. Податкова система та критерії її оцінки.
2. Розподіл податкового навантаження і надлишковий податковий тиск.
3. Проблема ухиляння від податків.
4. Суть та основні характеристики міжбюджетних трансфертів.
5. Ефективність міжбюджетних трансфертів.
6. Адміністративний ресурс як прояв економічного та політичного монополізму.

САМОСТІЙНА РОБОТА 3

Управління корпоративними правами держави

1. Порядок призначення відповідального представника.
2. Порядок проведення конкурсу з визначення уповноваженої особи на виконання функцій з управління корпоративними правами держави.
3. Порядок проведення конкурсу.
4. Порядок визначення переможця конкурсу.
5. Порядок звітності представників органів, уповноважених управляти відповідними корпоративними правами держави в органах управління господарських товариств.
6. Порядок управління акціями (частками), які перебувають у державній власності, господарських товариств, створених за участю Фонду державного майна.
7. Корпоративні права держави.
8. Суб'єкти управління корпоративними правами держави.
9. Механізм забезпечення захисту інтересів держави.
10. Контроль та оцінка ефективності управління корпоративними правами держави.

11. Організаційне та кадрове забезпечення.

САМОСТІЙНА РОБОТА 4

Загальні умови здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти

1. Оприлюднення інформації про закупівлю.
2. Комітет з конкурсних торгів.
3. Процедури закупівлі.
4. Закупівля на засадах координації.
5. Подання інформації під час проведення процедури закупівлі.
6. Кваліфікаційні критерії.
7. Відмова в участі у процедурі закупівлі.
8. Порядок оскарження процедур закупівлі.
9. Звіт про результати проведення процедури закупівлі.
10. Процедура відкритих торгів: документація, надання роз'яснень, забезпечення пропозицій, порядок подання пропозицій, забезпечення виконання договору про закупівлю, розкриття пропозицій, розгляд та оцінка пропозицій, відхилення пропозицій, відміна торгів, інформування учасників про результати.
11. Процедура двоступеневих торгів: умови застосування і проведення, порядок проведення.
12. Процедура запиту цінових пропозицій: умови застосування та порядок проведення.
13. Процедура попередньої кваліфікації.
14. Процедура закупівлі в одного учасника.
15. Договір про закупівлю.
16. Відповідальність у сфері державних закупівель.

САМОСТІЙНА РОБОТА 5

Складання, затвердження та контроль виконання фінансових планів державних підприємств, акціонерних, холдингових компаній та інших суб'єктів господарювання

1. Нормативне забезпечення щодо складання, затвердження та контроль виконання фінансових планів державних підприємств, акціонерних, холдингових компаній та інших суб'єктів господарювання.
2. Сутність, мета та завдання фінансового плану підприємства.

3. Порядок складання та затвердження фінансового плану підприємства.
4. Характеристика показників, що відображаються у фінансовому плані підприємства.
5. Контроль за виконанням фінансового плану підприємства.
6. Порядок та механізм корегування фінансових планів.
7. Особливості коефіцієнтного аналізу при формуванні фінансового плану підприємства.
8. Порядок складання приміток до фінансового плану підприємства.
9. Основні вимоги до пояснювальної записки до фінансового плану.
10. Додаткові документи та звітність, що може долучатись при складанні фінансового плану підприємства.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.

Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань

Реферат – обов’язковий компонент атестації роботи студента за курсом “Ділове професійне спілкування”.

Підготовка реферату має цілі:

- закріплення, розширення та поглиблення теоретичних знань за курсом;
- розвиток практичних навичок самостійної роботи з філософської, соціологічної, психологічної літературою;
- оволодіння методикою аналізу проблем ділового спілкування;
- з’ясування ступеня підготовленості студента до самостійним, відповідальним судженням, оцінками теоретичних і наукових позицій по проблем ділового спілкування.

Реферат (лат. *referre* - доповідати, повідомляти) являє собою огляд літератури з якої проблеми (виклад змісту робіт, книг, статей, з позначенням позицій їх авторів з відповідних питань). Автор реферату аналізує, порівнює ці позиції.

Структура реферату:

1. Титульний лист.
2. Розгорнутий план (включаючи вступ і висновок).
3. Вступ.
4. Текст, відповідний пунктами плану з висновками по кожному з них.
5. Висновки до роботи.
6. Список використаної літератури.

Обсяг реферату не повинен бути меншим 10 сторінок. Кількість використаних джерел літератури повинна дорівнювати кількості сторінок роботи.

Обсяг науково-дослідної роботи не повинен бути меншим 15 сторінок.

Тематика рефератів та доповідей для виконання індивідуальних завдань

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 1

Підготувати реферат на тему “Особливості державного сектору економіки в інших країнах”.

1. Особливості державного сектору економіки у Франції.
2. Особливості державного сектору економіки у США.
3. Особливості державного сектору економіки в Угорщині.
4. Особливості державного сектору економіки у Великобританії.
5. Особливості державного сектору економіки в Японії.
6. Особливості державного сектору економіки в Австралії.
7. Особливості державного сектору економіки у Канаді.
8. Особливості державного сектору економіки у Німеччині.
9. Особливості державного сектору економіки у Данії.
10. Особливості державного сектору економіки у Швеції.
11. Особливості державного сектору економіки у Швейцарії.
12.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 2

Підготувати реферат на обрану тему “Життєвий цикл функціонування державного підприємства: від створення до припинення його діяльності”.

1. Життєвий цикл функціонування державного підприємства: від створення до припинення його діяльності.
2. Життєвий цикл функціонування комунального підприємства: від створення до припинення його діяльності.
3. Життєвий цикл функціонування казенного підприємства: від створення до припинення його діяльності.
4. Життєвий цикл функціонування бюджетної установи: від створення до припинення його діяльності.
5. Життєвий цикл функціонування господарського товариства з державною часткою власності: від створення до припинення його діяльності.
6. Життєвий цикл функціонування виконавчого органу місцевої влади: від створення до припинення його діяльності.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Підготовка науково-дослідної роботи на тему “Історичні та економічні аспекти роздержавлення певних галузей державного сектору економіки в сучасній Україні.”

Орієнтовна структура роботи

1. Стан досліджуваної галузі державного сектору до роздержавлення.
2. Історичні етапи процесу роздержавлення в галузі.
3. Стан та структура досліджуваної галузі сьогодні.
4. Економічний та соціальний ефект від роздержавлення досліджуваної галузі.

ТЕМАТИКА КОНРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ДЕРЖАВНОГО СЕКТОР» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Варіант № 1

1. Цінова політика державних та комунальних підприємств.
2. Інвестиційна політика підприємств.
3. Система планування діяльності підприємств.

Варіант № 2

1. Спеціалізація кооперування та концентрація виробництва.
2. Інноваційна діяльність підприємств.
3. Стандартизація, сертифікація в забезпеченні якості конкурентоспроможності продукції.

Варіант № 3

1. Поняття суб'єкта господарювання.
2. Утворення суб'єкта господарювання.
3. Види та організаційні форми підприємств.

Варіант № 4

1. Особливості управління господарською діяльністю у державному секторі економіки.
2. Поняття державного унітарного підприємства.
3. Державне комерційне підприємство.

Варіант № 5

1. Особливості господарської діяльності державних комерційних підприємств.
2. Казенне підприємство.
3. Особливості господарської діяльності казенних підприємств.

Варіант № 6

7. Комунальні унітарні підприємства.
8. Податкова система та критерії її оцінки.
9. Розподіл податкового навантаження і надлишковий податковий тиск.

Варіант № 7

1. Проблема ухиляння від податків.
2. Суть та основні характеристики міжбюджетних трансфертів.
3. Ефективність міжбюджетних трансфертів.

Варіант № 8

12. Адміністративний ресурс як прояв економічного та політичного монополізму.
13. Порядок призначення відповідального представника.
14. Порядок проведення конкурсу з визначення уповноваженої особи на виконання функцій з управління корпоративними правами держави.

Варіант № 9

1. Порядок проведення конкурсу з визначення уповноваженої особи на виконання функцій з управління корпоративними правами держави.
2. Порядок визначення переможця конкурсу з визначення уповноваженої особи на виконання функцій з управління корпоративними правами держави.

3. Порядок звітності представників органів, уповноважених управляти відповідними корпоративними правами держави в органах управління господарських товариств.

Варіант № 10

1. Порядок управління акціями (частками), які перебувають у державній власності, господарських товариств, створених за участю Фонду державного майна.
2. Корпоративні права держави.
3. Суб'єкти управління корпоративними правами держави.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи поточного контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Передбачено два рубіжних контролю. Загальна кількість балів, виділених для оцінки результатів під час одного рубіжного контролю, складає 50 балів. Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу, що виносився на рубіжний контроль, вважається успішним, якщо його рейтингова оцінка становить не менше встановленої мінімальної кількості - 18 балів.

Кожен з видів роботи (завдань), виконаних здобувачем вищої освіти протягом семестру, оцінюється визначеною кількістю балів з урахуванням їх обсягу і складності. Оцінювання здійснюється за допомогою таких форм: опитування (0-1 бал), дискусії (0-2 бали), розв'язання проблемних (практичних) ситуацій та презентація їх результатів (0-3 бали), підготовка есе та рефератів з визначених проблемних питань та презентація їх результатів (0-3 бали), виконання кейсів та презентація їх результатів (0-3 бали), тестування (максимально 10 балів), виконання індивідуального науково-дослідного завдання та презентація його результатів (максимально 15 балів).

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») шкалою оцінювання результатів навчання. Семестровий залік з окремої дисципліни проводиться на останньому занятті, до початку екзаменаційної сесії. Оскільки передбачено виконання певних видів робіт на лекційних та практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань, інших видів навчальної діяльності, тому оцінка

здобувачу вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи. У разі, якщо сума рейтингових балів менша ніж 60, але виконані умови допуску до семестрового контролю, здобувач вищої освіти виконує на останньому за розкладом занятті залікову контрольну роботу. За бажанням, здобувач вищої освіти має право на виконання залікової контрольної роботи з метою підвищення кількості балів, які були набрані ним протягом семестру.

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою для заліку
A	90-100	Зараховано
B	82-89	
C	75-81	
D	65-74	
E	60-64	
FX	35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
F	1-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Базова

1. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів. – Львів: Каменяр, 2000. – 303 с.
2. Ахинов Г.А. Основи економіки общественного сектора: Курс лекцій. – Базилевич В., Базилевич К, Баластрик Л. Макроекономіка: Підручник. – К.: Знання, 2005. – 851с.
3. Базилевич В.Д, Баластрик Л.О. Макроекономіка: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2002. — 368 с.
4. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії: Вступ до фінансової науки. – К: Либідь, 2000. – 654 с.
6. Верник О.І., Куфтирев П.В., Машков А.Д, Самохвалов В.В., Самохвалов В.П. Межі державної влади (монографічне дослідження). – К., 2001. – 216 с.
8. Государственное регулирование экономики: Учебное пособие. Часть 2 / Под ред. Петрова А.Н. – СПб., 2000. – 93 с.
9. Державний бюджет України: Навчальний посібник / Під ред. Юрія С.І., Бескида Й.М. – Тернопіль: ЦМДС, 1998. – 277с.
10. Державні фінанси в транзитивній економіці: Навчальний підручник / За ред. Карліна М.І. – К.: Кондор, 2003. – 220 с.
11. Економічна політика: Навчальний посібник. – Тернопіль: і 1997. – 160 с.
12. Крисоватий А.І. Теоретико-організаційні детермінанти та практика реалізації податкової політики в Україні: Монографія. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2005. – 371с.

13. Кулішов В.В. Макроекономіка: основи теорії і практики: Навчальний посібник. – Львів: Магнолія плюс, 2004. – 256с.
14. Мельник А.Ф. Державне регулювання економіки: Навчальний посібник. – К: ІСДО, 1994. – 272 с.
15. Навчально-методичний комплекс з дисципліни “Теорія економіки державного сектора” / Укладач: Длугопольський О.В. — Тернопіль, 2005. – 84 с.
16. Нозюк В.В. Державний борг в умовах ринкової трансформації економіки України: Монографія. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2002. – 238 с.
17. Покрещук О.О., Юлдашев О.Х., Максименко З.В., Мостовий О.І. Державні закупівлі: тендери. Національні й міжнародні аспекти: Методичний посібник. – К.: Автограф, 2003. – 383 с.
18. Розпутенко І. Управління державними видатками в перехідних економіках. – К: Основи, 1993. – 223 с.
19. Смирчинський В.В. Логістичний менеджмент державних закупівель: теоретико-правовий та методологічний аспекти. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2004. – 390 с.
20. Совершенствование системы закупки товаров, работ и услуг для государственных нужд: Научные труды. – М.: Институт экономики переходного периода, 2003. – 361 с.
21. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектора / Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 854 с.
22. Якобсон Л.И. Экономика общественного сектора: основы теории государственных финансов: Учебник для вузов. – М.: Аспект Пресс, 1996. – 319 с.

Інформаційні ресурси

23. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
24. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
25. Закон України “Про публічні закупівлі” № 992-VIII. [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
26. Закон України “Про управління об’єктами державної власності” № 185-V <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text>.
27. Закон України “Про фонд державного майна” № 4107-VI від 09 грудня 2011 р. зі змінами та доповненнями. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4107-17#Text>
28. Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб’єкту господарювання державного сектору економіки. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15#Text>
29. <http://www.spfu.gov.ua/>
30. <https://tender.me.gov.ua/EDZFrontOffice/>
31. <https://www.dasu.gov.ua/>